

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Straks dankeeuwigheid

“En wat hebt gij, dat gij niet ontvangen hebt?”

1 Korinthe 4:7m

Hier is een vraag aan ouderen en aan jongeren. Een vraag die elke dag, ja - alle dagen van het jaar aan een ieder gesteld kan worden. Dus niet alleen op de dankdag. U kent de geschiedenis van Job. De boodschappers waren achter elkaar gekomen. Eerst al Jobs vee gedood. Toen de onheilstijding van het omkomen van al zijn kinderen. Doch Job is gaan zingen: “De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen; de Naam des Heeren zij geloofd”. Job gaf bewijs dat hij de Heere om niet vreesde. Voordat hij zijn lied zong, heeft hij gezegd: “naakt ben ik uit mijner moeders buik gekomen”. Job wist dat al wat hij had, gegeven goed was. De Heere had hem overvloedig gegeven. Toen wij op de wereld kwamen waren we ook naakt. Het eerste wat we kregen was een luijer. Daarna is het doorgedaan. U moet eens kijken naar al wat in de klerenkast hangt. Voor elk seizoen hebben we kleding. Ga maar heel het huis door. U hebt een dak boven uw hoofd. U hebt een bed. ‘s Winters is er warmte. De provisiekast is vol. Spijze en drank, we hebben overvloed. Geen van onze kinderen gaat met een lege maag naar bed. Nu - alles, alles wat we hebben, hebben we gekregen. Sluit niets buiten. Het grote niet en het kleine niet. Van wie hebben we gekregen? Van de Heere; Hij heeft gegeven, Hij heeft bewelddadigd! We denken aan mensen die huis en haard moesten verlaten, op de vlucht moesten gaan. We denken aan hen die hongeren en sterven van de honger. Soms waren velden rijp voor de oogst. Toen kwam de regen, een stromende regen. Het gevolg

was een mislukte oogst. Met het gevolg van honger en dood. We moeten zeggen: wat maakt de Heere een onderscheid. Terwijl er helemaal geen onderscheid is. We hebben allen gezondigd, God moedwillig de rug toegekeerd. Als de Heere ons alles zou onthouden dan zou dat geen onrecht zijn. We zouden de Heere niets kunnen verwijten. Hij kan ons verwijten: “Waarom hebt gij Mij verlaten?” En wat voor antwoord zouden we daarop kunnen geven? Is het geen wonder, geen groot wonder dat de Heere met ons niet deed naar verdienste? Moet het ons niet in verbazing zetten dat we zoveel hebben ontvangen? Dat de Heere zo goed is geweest? Alles wat we hebben, zijn genade-giften, verworven door Jezus Christus. Omdat Hij gehongerd heeft en gedorst, omdat Hij zonder kleed aan het vloekhout werd gehangen. Onze jongemensen moeten het weten, heel duidelijk: wat we hebben, ontvingen we vanwege Hem, vanwege Zijn verdienste. Om Zijnentwil hebben we ontvangen. Dus niets is te danken aan onze prestatie, aan ons kunnen en kennen, aan onze verdienste. ‘t Is alleen ‘s Heeren goedheid over ons die geen palen kent. Hij overlaadt ons dag aan dag met Zijne gunstbewijzen. ‘t Mag toch elke avond wel gezongen worden: “Loof de Heere, want Hij is goed”. Wie dat vergeet, moet denken aan de woorden van Paulus in Rom. 1: “omdat ze God niet verheerlijkt of gedankt hebben... daarom heeft God hen overgegeven...”. Job heeft voordat hij zijn lied zong, ook nog gezegd: “en naakt zal ik daarenen wederkeren”. Dus niets van alles wat we voor dit tijdelijke leven ontvangen hebben, kunnen we meenemen. Achterlaten moeten we alles. Het gaat in ons leven vooral en bovenal om

het ontvangen van het goed dat nimmermeer vergaat. dat goed dat we niet hoeven achter te laten, dat meegaat over dood en graf heen. In 1 Kor. 4 gaat het over mensen die geestelijk zijn bewelddadigd. Echter - daar zijn ze wat mee geworden. De een ging boven de ander uit. Tegen dezulken zegt Paulus: “wat hebt ge dat ge niet ontvangen hebt”. Er is geen reden om te roemen in zichzelf, geen reden om boven de ander uit te gaan, zich te verheffen. Ook van de geestelijke zaken geldt alleen maar: ontvangen, uit genade ontvangen. ‘t Was gisteren dus dankdag. Mocht u, mocht jij de Heere nu ook danken voor het ontvangen van geestelijke zegeningen? Daar is toch een volheid bij de Heere die nooit is uit te ledigen. Uit de volheid geeft Hij genade voor genade. De verzoening met God, de vrede die alle verstand te boven gaat, gerechtigheid, heiligheid, een Vaderhart, een Vaderoog, een Vaderhand en een Vaderhuis, uitzicht op de stad die fundamenten heeft. Al zoudt u alles hebben ontvangen voor dit tijdelijke leven, en u hebt niet ontvangen de genade in Christus Jezus, dan bent u zo nameloos arm. Dan hebt u straks bij het sterven niets. En dan toch onder de bediening van het Woord, onder de Evangelieverkondiging gezeten te hebben, geplaatst voor uitgebreide liefde-armen, voor die onuitsprekelijke liefde en ontferming! Wat zal het erg zijn om dan uw Rechter te ontmoeten, en het vonnis te moeten billijken, en eeuwig het zelfverwijt: “had ik maar...” Ontvangen te hebben uit de volheid van Christus, ontvangen te hebben de rijkdommen, de schatten, al is het een druppel uit de oceaan der liefde, al is het een kruimske van ‘s Heeren genadetafel, hoe klein ook, hoe weinig ook, we keren tot de Gever om Hem te loven en te prijzen voor Zijn gave. Dit is zeker - ‘t wordt straks dankeeuwigheid voor allen die geestelijk hebben ontvangen.

Ds.v.Z.

Van de administratie

We konden in de afgelopen periode weer 6 nieuwe abonnees inboeken, waarvoor onze hartelijke dank, evenals voor de gift van f 5,-.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Inhoud

In deze aflevering van ons blad een samenvatting van het tweede deel van de toespraak gehouden door Ds. J.P. Boiten op onze ontmoetingsdag in Kampen. Tevens een verslag van zijn hand waarin de hoofdzaken worden weergegeven van datgene wat behan-

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.
Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

deld is op de Generale Synode die in Nunspeet vergadert. U trof artikel aan over de Reformatie

Ambtsdragersconferentie

D.V. zaterdagmiddag 28 november in de Krooswijkhof te Dordrecht, aanvang 14.00 uur, sluiting 16.30 uur. Spreker: Ds. K. Hoefnagel. Onderwerp: Onkunde: oorzaken, gevolg en medicijn ertegen.

Reformatieherdenking

De Reformatie mocht herdacht worden. De Heere heeft wonderen gedaan in het verleden. Mannen als Luther mochten instrumenten zijn in de Hand des Heeren. Het Woord Gods kwam weer centraal te staan. Laat bedacht mogen worden dat herdenken van de Reformatie wel groot is, maar dat er vandaag ook heel wat misstanden zijn op het kerkelijk terrein. Bovenal is nodig dat het hart gereformeerd wordt. Het zij onze bede: "Scheep mij een rein hart o God, en vernieuw in het binnenste van mij een vasten geest."

Dankdag voor gewas en arbeid

Als u deze aflevering van ons blad ontvangt ligt de jaarlijkse dankdag voor gewas en arbeid weer achter ons. We worden er de laatste tijd bij bepaald hoe afhankelijk we zijn. Wij hebben de weersomstandigheden niet in onze hand. Er is zeer veel regen gevallen. Dat betekent een fikse schadepost voor boeren en tuinders. We leven met hen mee. Ook ziekte kunnen wij niet tegenhouden. We denken terug aan de varkenspest. Of zijn we dit al weer vergeten? Er zijn ook enkele gevallen van BSE (gekke koeienziekte) geconstateerd. We geloven dat dit alles geen

toeval is. De Hand des Heeren valt hierin op te merken. Nederland verijdert zich al verder van de goede, heilzame geboden Gods. Een land en een volk dat zo handelt heeft niet anders dan de slagen Gods te verwachten. We zien dat duidelijk in de Bijbel getekend wat Egypte betreft en ook wat het volk Israël aangaat. Het dienen van de afgoden, het niet luisteren naar de geboden Gods wekt de toorn des Heeren op. Wat zou het erg zijn als de zondige ontwikkelingen in ons vaderland blijven doorgaan. Ontzettend als zou moeten gelden: En zij bekeerden zich niet. We lezen dat tot tweemaal toe in Openbaring 16 waar geschreven staat over de fiolen van Gods toorn. In de verzen 8 en 9 staat: "En de vierde engel goot zijn fiool uit op de zon; en haar is macht gegeven de mensen te verhitten door vuur; En de mensen werden verhit met grote hitte, en lasterden den Naam van God, Die macht heeft over deze plagen; en zij bekeerden zich niet om Hem heerlijkheid te geven." In de verzen 10 en 11 staat: "En de vijfde engel goot zijn fiool uit op den troon van het beest; en zijn rijk is verduisterd geworden, en zij kauwden hun tongen van pijn; En zij lasterden den Gods des hemels vanwege hun pijnen en vanwege hun zweren; en zij bekeerden zich niet van hun werken." De Heere geve dat de slagen geheiligd zouden worden opdat het wonder van de waarachtige bekering werkelijkheid zou mogen worden. Er kome verootmoediging en schuldbeleving en een wederkeer tot de Heere en Zijn Woord.

AvH.

Jesaja zag de HEERE. (2)

Waar de heerlijkheid van Christus als Zaligmaker gesmaakt wordt door hen die voor de heiligheid Gods niet kunnen bestaan, wordt deze genade zo kostbaar. De waarde daarvan ontleent z'n kracht aan de verdiensten van Christus. Op het genieten van die zegen door het geloof komt het aan. Er kunnen diepgaande theologische werken zijn, maar als ze deze kracht tot zaligheid missen, kan het Gods volk niet stichten. Niet allen die naar de hemel verlangen zijn er ook toe bereid! Al zou een onbekeerde zondaar daar worden binnengelaten, wat zou het hem kunnen bekoren? We zijn ongeschikt voor die heerlijkheid tenzij

we er hier in beginsel genieting van mogen ondervinden. We worden niet bekleed met die borggerechtigheid tenzij we als een gevallen, naakte zondaar aan Zijn voeten terecht komen. Kan een blinde genieten van mooie kleuren? Hoe zou de prachtigste muziek een dove kunnen bekoren? Evenmin kan een onbekeerde zondaar zich verheugen in het leven der heerlijkheid. Als Jesaja die heerlijkheid Gods aanschouwt, is zijn reactie: "wee mij!" Het is een klacht, want hij voelt zijn onreinheid en erkent zijn schuld. In het besef van zijn verlorenheid veroorzaakt hij zichzelf. Ontdekking brengt tot deze uitroep: "wee mij!" Staen wij

ook als een onreine in het licht van Gods heiligheid? In veler godsdienst is vandaag wel plaats voor het "dank U!", maar het "wee mij!" wordt maar weinig gehoord. Het is een schreeuw uit het benauwde zondaarshart dat voor God niet kan bestaan. "Wee mij!" - mijn hart en gedachten liggen open voor U. "Ik verga!" - ik heb bedekking nodig voor het heilig oog van God! Dan valt alle grond weg. Daar wordt hij zo verschrikt, dat hij een dode gelijk wordt. Jesaja zegt niet: wat ben ik gelukkig, zalig mij!

Als de Heere Godskennis werkt, gaat dat gepaard met zelfkennis. "Ik ben een man van onreine lippen." Dat is niet zomaar een kreet, neen, het getuigt van rechte zelfkennis; hij krijgt inzicht in zijn situatie. Wat komt er uit mijn lippen, wat leeft er in mijn hart!

De serafs zingen en brengen hun Koning hulde. Moet Jesaja niet meezingen? Hoe graag hij zou willen, hij kan er niet mee instemmen, vanwege zijn onreinheid. Voelt u zich wel eens gedrongen om God de lof toe te brengen? Wie enig zicht krijgt op de deugd van Zijn heiligheid, wordt toch overtuigd van Gods goedheid. Hem komt de lof toe! Maar het kan niet: ik ben onrein van lippen, boos van hart. "Wee mij!" het wordt hem tot schuld. God heeft er recht op, maar ik beantwoordt niet aan Zijn eer. O, dat geeft smart, in het licht van die hemelse lofzang en de heerlijkheid van Gods deugden. "Wee mij!" - dat wordt de belijdenis van die eerrover Gods, die zichzelf mishaaft. Jesaja was een priesterzoon, een man Gods, en toch kon hij niet in die nabijheid van de Heere zijn.

In onze tijd doet men alsof het maar een stap is tot God en alles is klaar. Genade is zo weinig waardevol omdat ontbreekt het besef van de heiligheid Gods. Men wil het "hebben" en lid zijn van de bezittende kerk. Zij voelen zich niet thuis bij dat arme, ellendige volk dat "ach en wee" gaat roepen. Met onze onreine lippen kunnen we best godsdienstig zijn. Maar die offers zijn Gode niet aangenaam. Wat moeten de liederen en de gebeden doortrokken zijn van het driemaal "heilig" is de HEERE! Jesaja staat er niet boven, hij weet zich een met dat zondige volk. Komen we ook in die onwaardigheid? Dan stemmen we in met deze uitroep van Jesaja. Hoe komt het dat men rustig voortleeft in zonden? Dat men vol ijdel vertrouwen op eigen wijsheid steunt? Dat men meent Gode aangenaam te zijn? Dat men aan Schriftkritiek durft te doen en het gezag van

Gods Woord aantast? Omdat men God niet kent in Zijn heiligheid! En ook de Christus niet waardeert in Zijn heerlijkheid! Als de Heere ons verschijnt, leren we onszelf als vleeselijk kennen. Ootmoed is het kenmerk van alle ware dienst aan God. "Ik verga..." het is met mij gedaan. "Want mijn ogen hebben de HEERE der heirscharen gezien." Dit betekent niet dat God de Bewerker is van het verlies van ons leven. De schuld ligt bij onze zonde. In mij is de dood. Ontvangen genade maakt klein: ik kan er nooit wat mee worden.

Jesaja kreeg dit gezicht in het jaar dat koning Uzzia stierf. Uzzia wilde ook als priester optreden, eigenmachtig het offer aansteken. Hij vergat dat hij zelf zondaar was, die onmogelijk verzoening kon aanbrengen. God strafte hem met melaatsheid, omdat hij zich in de plaats stelde van de priester. Hij werd onrein. Uzzia moest van de troon. Als hij sterft verschijnt de Koning der heerlijkheid. Als het wordt afgesneden bij het volk, en de vraag rijst: hoe moet het verder? Hoe wordt Gods belofte vervuld? Waar het met ons afloopt, maakt de HEERE een nieuw begin! Waar het bij Zijn volk dood loopt, daar schenkt de HEERE nieuw leven. Ik schatte mij geheel verloren, 'k mocht van geen vertroosting horen! Maar dan komt de HEERE met Zijn heilsdaden. Gij doet wonderen op wonderen horen! Voordat het zover is probeert een mens z'n eigen leven te verbeteren. De ontdekte zondaar zoekt overal troostgronden, maar toch keert de onzekerheid steeds terug: ik heb er zo weinig aan, geldt het ook mij? Ik sta er buiten: wee mij! Dan is het geen napraten meer. Sommigen kunnen heel gemakkelijk spreken over schuld en doem, maar zijn niet failliet gegaan voor God. In de weg van het sterven aan jezelf, schenkt de HEERE het leven.

In het sterfjaar van mijn eigenwillige godsdienst behaagde het de Heere Zijn Zoon in mij te openbaren. God werkt het leven achter de dood! Dat is het machtige wonder van het plaatsbereidend heilswerk van de Heere. Wat wordt die Koning dan groot en heerlijk. Hij zit op de troon, en die staat in de tempel. Hij is de Koning-Priester. De Heere is machtig en barmhartig. Hij is met ontferming bewogen, Hij reinigt de onreine en verlost van melaatsheid. Die genade wordt verheerlijkt aan zulk een verlorene in zichzelf.

Een seraf nam een kool van het altaar en raakt daarmee de lippen van de pro-

feet aan. Jesaja wordt gereinigd. Zijn onreinheid wordt verzoend. Hij krijgt bedekking. Die ligt alleen in het heerlijk voldoende werk van de Zaligmaker. Hij heeft in Zijn vernederend lijden en sterven verzoening aangebracht. Het was een kool van het reukofferaltaar. Daarop werd het wierook van de gebeden en de lofverheffing geofferd. Dat werd aangestoken door een kool van het brandofferaltaar. Daarop werd het offer der verzoening gebracht. De verdienste van het zoenwerk van Christus ligt ten grondslag aan het reukoffer. Het loven en hulde bewijzen aan de heilige God is vrucht van de kruisdood van Christus. Het toezingen van het driemaal "heilig" komt op uit de heerlijkheid van de Borg Die zingend Zijn weg naar het kruis ging. Zoudt u daarin ook willen delen? Hoe kreeg Jesaja het? Wanneer komt die seraf in actie? Als hij hoort roepen: "wee mij!" Ik ben onrein, mijn lippen zijn ongeschikt voor de lof Gods! Het ging uit van de Heere. Dat is het wonder van Zijn eenzijdige liefde. Roep dan maar: wee mij! Terwijl de heiligheid Gods hem moest verteerden, zorgde God dat zijn lippen met die vurige kool werden aangeraakt. Die vrije gunst wordt van onschatbare waarde! Het is het vuur van Christus' zondaarsliefde. Dat vuur ontsteekt een brand van binnen om God te prijzen. Heerlijke vrucht van het toegepaste zoenoffer van Christus. Het gans vrije welbehagen van de soevereine God wordt verheerlijkt: alzo is uw misdaad van u geweken. Dan weten ze hoe het gaat. Ik verga... Dat wilde Jezus ondergaan. Zo heeft Hij mijn plaats ingenomen en verzoening aangebracht. In het vuur van Gods toorn gaf Christus Zijn bloed. Uit Zijn volheid wordt een kool genomen: uw zonde is verzoend!

Iemand zegt: die aanroering mis ik; ik kan niet zeggen dat het mij met kracht is toegepast. Deze Koning maakt Zijn tempelbediening heerlijk in serafs, bij onwaardigen. Laten zulken hopen op de HEERE!

Wilt u net als Uzzia zelf priester zijn? Dan is er geen plaats voor deze priester-Koning! U kunt zelf die kool niet grijpen - dat vuur is te heet, u zou brandwonden oplopen. Het wordt geschonken aan het verslagen zondaarshart. Is het niet pijnlijk als die kool je aanraakt? Het geeft verkwikking. Want het is vol liefde en vrede. De Heere is groot van goedertierenheid! Dat is het gevolg, zodat op de vraag: "Wien Zal ik zenden?" gewillig

het antwoord klinkt: "Zie hier ben ik, zend mij!" Jesaja is bereid, dienstvaardig tot Zijn eer. Hij heeft de Koning gezien in Zijn schoonheid. Hij wordt bekwaamd en gedrongen om de Heere te dienen.

Gelouterd en gereinigd zal dat volk Gods eer verkondigen. Altijd weer door die kool; anders zijn ze verwerpelijk. Hier ben ik! Dat is volkomen overgave. Geen lange bekeringsgeschiedenis. Maar het kenmerk van de nieuwe gehoorzaamheid. Eerst was hij als dood, daarna geheel bereid. U bent op de troon, ik ben Uw dienaar. U bent heilig, ik ben zondig. Ik onderwerp mij

aan Uw troonrechten. Zo wordt hij geroepen tot een leven in heilige gemeenschap en dienstbaarheid aan God. Dit gezicht is zeer bemoedigend. Het sterkt de profeet tot het vervullen van zijn ambtsbediening. Aan een onbuigzaam volk moet Jesaja een oordeelsprediking brengen. Geen benijdenswaardige taak, maar Jesaja doet er niets van af. Genade heeft hem gewonnen. God rechtvaardigt, vernieuwt en bekwaamt tot een nieuw leven. Daaruit zal het driemaal "heilig" opklinken tot eeuwige glorie van Zijn Naam.

ds. J.P. Boiten.

Generale Synode van Haarlem-Noord (2).

C.O.G.G.

Deze afkorting betekent: Contact Orgeaan Gereformeerde Gezindte. Deputaten voor de eenheid van de gereformeerde belijders participeren in dit interkerkelijk contactorgaan. Elk seizoen belegt dit orgaan drie regionale conferenties. Het bezoekersaantal ligt rond de vijftig.

Ook houdt het C.O.G.G. jaarlijks een landelijke conferentie. Men wil de eenheid in de gereformeerde gezindte stimuleren. Aan de participanten werd de vraag voorgelegd of de Gereformeerde kerken nog gerekend kunnen worden tot de gereformeerde gezindte. Onze deputaten hebben geantwoord dat deze kerken een koers gaan, waarbij de gereformeerde confessie niet meer als grondslag voor leer en praktijk functioneert. Ter synode stelt alleen ondergetekende enkele vragen. Gaat het om een nadere plaatsbepaling van de gereformeerde kerken in het COGG en hangt onze deelname daarvan af? Hoe houden de deelnemers elkaar vast? Ds. D. Quant zegt namens deputaten dat allen binnen het COGG de kloven ervaren. We zijn er nog steeds mee bezig ons te bezinnen op wat gereformeerde oecumene is.

De synode besluit deputaten op te dragen aan de volgende generale synode een voorstel te doen inzake de vraag of de participatie in het COGG zal worden voortgezet.

Herziening liturgische formulieren.

De Particuliere Synode van het Oosten heeft een instructie ingediend waarin wordt gevraagd een deputaatschap in te stellen die tot taak krijgt de nieuwe liturgische formulieren wat betreft taal en stijl in hedendaags nederlands te bewerken. De synodale commissie

stelt voor de instructie terug te verwijderen naar de Particuliere synode voor een nadere onderbouwing, want er is bij de instructie geen motivatie gegeven. Ds. D. Quant vraagt of de commissie contact heeft opgenomen met de Particuliere Synode van het Oosten voor nadere toelichting? Ds. J.P. Boiten informeert naar de bedoeling van de commissie. Is het een wens van de Generale synode, of delen we de Particuliere Synode mee dat er voor een instructie een onderbouwing nodig is? Rapporteur ds. J.W. van Pelt zegt dat het niet zozeer een wens is als wel een correctie. De commissie heeft begrepen dat er wel een toelichting bestaat maar dat de Particuliere Synode dit niet heeft overgenomen. Met het verzoek dat de commissie zal nagaan wat die toelichting is, verwijst de voorzitter deze zaak terug naar de commissie.

Kerkjeugd.

Dinsdagavond komt het rapport van de kerkjeugd aan de orde. Meerdere jongeren geven blijk van hun belangstelling. Het jeugdwerk is al jaren in onze kerken een grote zorg. De verdeeldheid in onze kerken komt hier soms pijnlijk openbaar. De deputaten hebben een aantal keren gesprekken gehouden met de beide jeugdorganisaties. Er is blijdschap omdat die organisaties ook met elkaar in gesprek zijn, al heeft dat nog weinig concrete resultaten opgeleverd. De CGJO meent dat we de situatie, hoewel ongewenst, moeten aanvaarden. Het LCJ taxeert de verschillen als principieel en is van mening dat deputaten zich moeten uitspreken over wie en wat christelijk gereformeerd is. Deputaten willen echter niet verder gaan dan het geven van

kerkelijke begeleiding met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid van de jeugdorganisaties. Opnieuw werd dit ter synode een punt van bespreking. Op welke wijze moeten deputaten leiding geven aan het jeugdwerk? Moeten zij het werk van de jeugdorganisaties inhoudelijk beoordelen en corrigerend optreden? De synode besluit dat deputaten schriftuurlijke leiding moeten geven aan heel de jeugd van de kerken, en tevens dat ze moeten adviseren en aandringen op correcties. De synodale commissie meent dat het bij de onderlinge gesprekken niet moet gaan om de vraag: wie heeft er gelijk? Er moet een getuigend gesprek komen waarin de openheid groeit om de waarheidselementen bij elkaar op te merken. In deze lijn wordt deputaten opgedragen het gesprek met beide jeugdorganisaties voort te zetten ter bevordering van een goede samenwerking. Deputaten krijgen tevens de opdracht te onderzoeken of het mogelijk is om tot een jeugdbureau te komen in onze kerken. Beide organisaties kunnen dan van die faciliteiten gebruik maken. Tegelijk kan het als een centraal punt functioneren van waaruit materiaal kan worden geleverd voor zondagsscholen, verenigingswerk en catechese. De situatie van het jeugdwerk overziende, mogen we enige vooruitgang opmerken. Er zijn wel eens moeilijker tijden geweest. Aan het eind van deze bespreking en synodedag zingen de aanwezige jongeren de synodeleden toe uit Psalm 27. God zij onze jeugd tot licht en heil!

Evangelisatie.

Woensdagmorgen 30 september wordt het rapport van deputaten evangelisatie aan de orde gesteld. Omdat ds. Westerink verhinderd is vanwege een begrafenis, wordt dit gedeelte voorgezeten door de assessor, ds. J. Plantinga. In hun rapport schrijven deputaten Evangelisatie dat het missionair bewustzijn van de kerken versterkt moet worden. Daarvoor is het werk van een vrijgestelde noodzakelijk. Ze bieden een instructie aan voor een evangelisatieconsulent. In hun bezinning noemen deputaten enkele kenmerken van gereformeerde evangelisatie. Een andere zaak die bij de bespreking veel aandacht krijgt is de gemeenteopbouw-methode van "Willow Creek".

Sommigen zijn hierover enthousiast, anderen wijzen deze methode af. De synodale commissie wijst nadrukke-

lijk op het Arianisme en de kerkordelijke bezwaren rondom de beweging van Willow Creek. Deputaten stemmen hier mee in. Naast het georganiseerde evangelisatiewerk blijft persoonlijke evangelisatie door Godvrezenden van eminent belang, zoals ter synode werd opgemerkt. Omdat er verschillende voorstellen worden ingediend zal de commissie zich nog nader beraden.

Vrijgemaakten.

De middagvergadering begint met het zingen van Psalm 147: 1 en 3: de HEERE bouwt Jeruzalem. Dit is gepast bij het contact met de Gereformeerde kerken Vrijgemaakt, wat vanmiddag op de agenda staat. De vrijgemaakte predikanten Boiten, Hendriks en Nieuwenhuis zijn namens deze kerken aanwezig. Ds. Hendriks spreekt de synode toe. Hij memoreert dat er wel voortgang is in de contacten, maar toch geen kerkelijke eenheid. Hij neemt afstand van de gedachte om de kerkelijke verdeeldheid te accepteren en de oecumene van het hart na te streven. Want wij geloven 1 christelijke kerk. Als we de katholiciteit van de kerk serieus nemen zullen we de eenheid moeten zoeken. Wie de broeders loslaat mag geen staat maken op de troost van de psalm waarin staat: Gij alleen doet mij veilig wonen. Er zijn vorderingen gemaakt. Is het voor de Heere verantwoord dat we blijven praten zonder dat stappen worden gezet? In de acte van Afscheiding wordt immers gesproken van het zoeken van gemeenschap met alle ware gereformeerden. Ds. J. Westerink beantwoordt deze toespraak en zegt dat er overeenstemming bestaat over de toe-eigening van het heil. Voor kerkelijke eenwording is echter geduld nodig.

Als de voorzitter uit het rapport van deputaten eenheid het gedeelte over de vrijgemaakte kerken aan de orde stelt, vraagt een elftal sprekers het woord. Oud. D. Koole wil aan het positieve geen afbreuk doen, maar vraagt zich af of we echt de wil en de mogelijkheid hebben met de Vrijgemaakte kerken verder te komen? Gelet op de diversiteit in onze kerken kunnen we niet veel meer doen dan nu is bereikt. Volgende sprekers informeren naar gegevens in het rapport en stellen vragen aan de commissie. Soms worden opmerkelijke dingen gezegd over de verhouding tussen beide kerken: er zijn duidelijke culturen die van elkaar verschillen; velen in onze kerken voelen niets voor

eenheid; gaan wij werkelijk aan onze liggingsverschillen werken?; wij zijn niet aan eenheid toe - hier blijkt hoe zwak we als kerken zelf zijn, waar de spot wordt gedreven met de eigen kerkorde!; ik wil niet graag in een harnas leven zoals bij de vrijgemaakten; de jongerenschooldag voor de vrijgemaakte jeugd stond in het teken van amusement en voor de inhoud van de boodschap was er minimaal plaats; welke gebruiken van ons worden door de vrijgemaakten afgekeurd?; het is een goede keus om de prediking te gebruiken voor de toetsing van de gevonden overeenstemming; aan het grensoverschrijdend verkeer en de gesloten kansels hebben we zoveel huiswerk dat we anderen niet de maat kunnen nemen!

In de beantwoording wordt gesteld dat de verscheidenheid in eigen kerkverband geen struikelblok mag zijn voor eenheid met andere kerken. De verhouding landelijk - plaatselijk moet in evenwicht blijven. De federatiegedachte is door de vrijgemaakten ingebracht als tussenstation op weg naar eenheid. Dit verdient nadere overweging. Er moet ook bezinning zijn over de functionering van de bereikte overeenstemming. Na een bereikte overeenkomst kunnen we niet meer terug. We kunnen voor de keus komen te staan om waarlijk katholiek te zijn als kerk of het eigen kerkelijk leven in stand houden. Er is op een wezenlijk confessioneel punt overeenstemming bereikt, maar andere onderwerpen zijn: de hantering van de kerkorde, de liturgie, het Schriftgezag, de verhouding tot de nederlands gereformeerde kerken e.d. Er is nog heel wat te bespreken. Zoals verwacht worden verschillende wijzigingen en aanvullingen voorgesteld, waarover de commissie zich weer zal buigen.

Varia.

In de avondvergadering wordt gesproken over de splitsing van het deputaatschap. De taak is te veelomvattend geworden, zodat nu wordt voorgesteld een deputaatschap voor eenheid van

gereformeerde kerken in Nederland in te stellen en afzonderlijk een deputaatschap voor correspondentie met buitenlandse kerken. Omdat hierover nog vragen zijn kan de beslissing nog niet vallen.

De Particuliere Synode van het Westen heeft een instructie ingediend met het verzoek een commissie te benoemen die onderzoekt wat de problemen en conflictpunten zijn die door het overheidshandelen worden opgeroepen met het oog op het huwelijk. Bij de bespreking blijkt er onduidelijkheid te bestaan of de problematiek van het samenwonen hiervoor aanleiding was. De synodale commissie werd gehinderd door het ontbreken van een toelichting. Vanuit het westen wordt gezegd dat de achtergrond toch een andere was dan hier door de commissie naar voren wordt gebracht. Bovendien was er wel een toelichting, al is die niet meegezonden. Dan zal dat alsnog worden bekeken.

U begrijpt dat het vergaderen soms een vermoeiende bezigheid is, als er steeds zaken zijn die nog een andere keer weer aan de orde moeten komen. Anderzijds laat dat zien dat de beslissingen met nauwkeurigheid worden genomen. Maar deze dag wordt toch positief afgesloten. De synode aanvaardt een instructie van de Particuliere Synode van het Westen over de problematiek van de kerk in de grote stad. De mogelijkheden tot voortbestaan van kerken in grote steden worden steeds kleiner. Men kan nauwelijks een eigen predikant onderhouden, en heeft moeite om ambtsdragers te vinden, terwijl financiële middelen onvoldoende zijn. De synode besluit een commissie in te stellen die nagaat hoe deze kerken kunnen worden bijgestaan, en de pastorale, missionaire, diakonale, financiële en kerkordelijke aspecten onderzoekt om de blijvende levensvatbaarheid van deze kerken te dienen.

ds. J.P. Boiten.

De Reformatie-paarden van Luther

Het is een goede en geboden zaak de daden des Heeren te gedenken. Het is een geboden zaak stil te staan bij de wonderen die God heeft verricht in het verleden. Die wonderen mogen niet vergeten worden. Wat die wonderen betreft valt niet alleen te denken aan

het wonder van de verlossing van Israël uit Egypte of aan het onuitsprekelijk grote wonder van de geboorte van Christus op deze aarde en de wonderen die de Zaligmaker tijdens Zijn leven op aarde heeft verricht. Het herdenken van de wonderen van God is

ook breder dan de verbreiding van het Evangelie zoals ons dat staat opgetekend in het boek der Handelingen. Ook de grote daden van God in de kerkgeschiedenis vallen hieronder. In dat kader is het goed en geboden de reformatie te herdenken. De Heere heeft oog willen geven voor de grondwaarheden van Zijn Woord. Voor drie hoofdzaken mocht weer oog komen in de tijd van de Reformatie: Alleen de Schrift, alleen genade, alleen geloof. Luther heeft voor deze zaken oog mogen krijgen. De Heere heeft hem de ogen ervoor geopend. De geschriften van Luther getuigen hiervan. Uit het boekje 'Paarlen van Luther' willen wij proberen u dat in een kort artikelje aan tonen wat betreft de betekenis van de Heilige Schrift. "Paarlen van Luther" is een boekje dat is samengesteld uit de geschriften van Dr. Maarten Luther. In het oorspronkelijke voorwoord staat dat de verzamelde kernspreuken met recht paarlen genoemd mogen worden, waarmee men geest en hart, ja de gehele inwendige mens kan versieren. Het boekje werd voor het eerst vertaald in het Nederlands in 1840. De uitgave die nu is verschenen is een gewijzigde herdruk hiervan. Enkele fragmenten zijn weggelaten. De spelling is aangepast aan het huidige Nederlands.

De rijkdom van de Schrift

De Reformatie stelt dat de Heilige Schrift genoegzaam is. De Bijbel is de enige en genoegzame bron van onze kennis inzake de leer der zaligheid. We hebben geen traditie of overlevering nodig zoals Rome dat stelt. Rome erkent de Bijbel wel als bron van Goddelijk gezag, maar leert dat er nog meer bronnen zijn. De Reformatie ging regelrecht terug tot en op de Heilige Schrift. De traditie kan nooit weerspreken wat de Heilige Schrift leert. Luther tekent de rijkdom van de Heilige Schrift op blz. 39: "De Bijbel, of de Heilige Schrift, is als een zeer groot uitgestrekt woud, waarin vele en allerlei soorten bomen staan, waarvan men menigerlei ooft en vruchten kan afplukken, want men heeft in de Bijbel rijke troost, lering, onderwijs, vermaning, waarschuwing, belofte en bedreiging. Doch er is geen boom in dit woud, waaraan men niet gestoten en waarvan men niet een paar appelen en peren afgeschud geeft." Onzes inziens een aansporing de gehele Schrift te lezen en zich niet te beperken tot bekende of 'gemakkelijke gedeelten' van Gods Woord.

Het lezen van Gods Woord

Rome had het de gewone mensen verboden uit de Bijbel te lezen. De Reformatie heeft juist de nadruk gelegd op het onderzoek van Gods Woord. Dit in navolging van Christus Die het heeft uitgesproken tijdens Zijn omwandeling op aarde: "Onderzoek de Schriften..." Luther schrijft op blz. 42 en 43: "Voorzeker, mijn lieve christen! U kunt niet te veel in de Schrift lezen, en wat u leest, kunt u niet te goed lezen; en wat u goed leest, kunt u niet te goed verstaan; en wat u goed verstaat, kunt u niet te goed leren; en wat u goed leert, kunt u niet te goed beleven."

Daar wil ik deze vragen aan verbinden: Hoeveel tijd besteden wij aan het lezen van Gods Woord? Lezen wij wel goed, lezen wij niet vaak veel te vluchtig? Verstaan wij wel wat wij lezen? Onderzoeken wij biddend Gods Woord? Smeken wij om licht van Boven? Maken wij ons de inhoud van Gods Woord eigen door bepaalde teksten te leren? Mogen wij Gods Woord beleven? In hoeverre zijn wij in dit opzicht reformatorisch?

Gods Woord mag nog verkondigd worden

Luther schrijft ook over het zich ten nutte maken van het Woord terwijl de verkondiging van het Woord er is. Er kunnen tijden komen dat de Heere gaat wijken en niet meer terugkomt. Zo schrijft Luther op de blz. 72 en 73: "Koopt, terwijl u de markt voor de deur hebt; zamelt in, terwijl het zonneschijn en goed weer is; maakt u Gods genade en Zijn Woord ten nutte, terwijl gij het hebt, want dit moet u weten: Gods Woord en genade zijn een zwevende plasregen, die niet weerkomt waar hij eenmaal geweest is. Hij is bij de Joden geweest, maar weg is weg, nu hebben zij niets. Paulus bracht Hem naar Griekenland. Rome en Italië hebben Hem ook gehad, maar weg is weg, nu hebben zij de paus. En gij moet niet denken dat u Hem eeuwig hebben zult, want de ondankbaarheid en versmading zullen hem ook bij u niet laten blijven. Pakt daarom aan en houdt vast, wie pakken en houden kan! Luie handen moeten gebrek lijden."

Het Woord en de Heilige Geest

Het Woord dient gepredikt te worden. Het gepredikte Woord wil de Heilige Geest gebruiken en toepassen aan het hart. Niet het sacrament, maar het Woord dient centraal te staan. Dat mocht de Reformatie helder zien.

Luther schreef ten deze (blz. 74): "Het Woord gaat niet zonder vrucht heen; daarom moet men het aanhoudend prediken, horen, behandelen en voortzetten," totdat eenmaal de Heilige Geest komt; bovendien is daartoe geen andere weg. Dat gij in een hoek zit, naar de hemel gaapt en wacht wanneer gij Hem zult zien komen, is enkel goochelwerk; het Woord is de enige brug en weg waarlangs de Heilige Geest tot ons komt. Zo leest men in Handelingen 10:44 dat, toen Petrus predikte van Christus, hoe Hij gestorven en opgestaan was, de Heilige Geest viel op allen die het woord hoorden. Daar was immers volstrekt geen werk, maar alleen het horen, dat brengt de Heilige Geest met zich."

De grote waarde van het Woord

Het Woord Gods heeft onuitsprekelijke grote waarde. Vergeleken met het Woord zijn zon, maan en sterren niets. Een predikant die het Woord Gods trouw brengt is schoner versierd dan de zon en alle sterren. Luther omschrijft dit als volgt op blz. 84: "Wanneer de leraar Gods Woord heeft en Christus zuiver verkondigt, zo is hij een kostelijk edelgesteente, een diamant, of smaragd voor Gods ogen. Want Gods Woord is een zo kostelijke, dierbare gave, welke God zo hoogacht en schat, dat Hij ook hemel en aarde, zon, maan en sterren in vergelijking met dit Woord voor niets houdt; want door het Woord zijn alle schepselen geschapen en worden ook daardoor onderhouden. Daarom is een leraar, die Gods Woord heeft en getrouw verkondigt, schoner versierd dan de zon en alle sterren, gelijk ook Daniël 12:3 zegt: 'De leraars nu zullen blinken als de glans des uitspanzels, en die er velen rechtvaardigen, gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk'."

Waarschuwing tegen valse leer

Luther waarschuwt ook tegen valse leer. Valse leer was er de eeuwen door geweest en was er ook in de dagen van Luther. Ja, tot in onze dagen toe is dat werkelijkheid. We lezen op blz. 30: "Er zwerven gedurig drie roofschepen om ons heen. Ten eerste onze verdorven natuur, ten andere de wereld, ten derde de valse leer. Omwille van deze drie zaken is het haast gevaarlijk om in de wereld te zijn. Bij het derde gebruikt de satan mensen van groot verstand en grote bekwaamheden, welker woord om zich heengrijpt als de kanaker." 'Geleerde' theologen durven te stellen dat Jezus niet de Zoon van God

is. Theologen ontkennen het plaatsvervangend lijden en sterven van Christus. Vele dwalingen en ketterijen werden en worden verkondigd. Het roofschip van de valse leer is geen verlede tijd. Waakzaamheid is geboden.

De Heilige Geest opent het Woord

Terecht heeft Luther ook gewezen op de werking van de Heilige Geest, Die in al de waarheid leidt. De Heilige Geest immers opent naar het welbehagen Gods het Woord voor het hart en het hart voor het Woord. Als dit achterwege blijft, blijft Gods Woord een gesloten boek. Al staat het Woord in de kerken der Reformatie centraal, het is noodzakelijk dat de Heilige Geest het Woord opent. Dan is het alsof we een andere Bijbel hebben, dan lezen we Gods Woord zoals we de bijbel nog nooit gelezen hebben. Dan zien we de zaken, zoals we ze nog nooit gezien hebben. Dan wordt werkelijk verstaan wat de Heere in Zijn Woord tot zondaren en zondaressen zegt. We lezen aangaande deze zaken op blz. 29: "De Heilige Schrift is een zodanig boek, waartoe niet alleen vereist wordt het lezen, maar ook de rechte Uitlegger en Openbaarder, namelijk de Heilige Geest; wanneer Die de Heilige Schrift niet opent, blijft ze wel onverstaan, ofschoon ze ook gelezen wordt."

Moge de Heere ons de grote waarde en betekenis van Zijn Woord voor het eerst of opnieuw te verstaan geven. Dat het Woord en de prediking van Gods Woord rijke vrucht zou mogen afwerpen in hart en leven.

Ds. A. van Heteren

N.a.v. Paarden van Luther, 110 blz., f 19,95, Uitgeverij den Hertog-Houten.

Verlof

Ds. C.W. Buijs en

Ds. W. van 't Spijker

Deputaten Buitenlandse Zending herinneren de kerken eraan dat twee zendingswerkers, de brs. C.W. Buijs en W. van 't Spijker, binnenkort met verlof naar Nederland komen. Voor de fam. Buijs is dat de periode 1 december tot 10 januari, voor de fam. Van 't Spijker de periode 1 december tot 25 januari. Voor de beide zendingswerkers geldt dat zij nog een *bepaalde*

ruimte hebben voor het maken van afspraken voor zendingsavonden. Zij geven ook in overweging hen uit te nodigen voor catechisatie-avonden om jongeren in de gemeenten over hun werk in KwaNdebele te kunnen vertellen. Wilt u, als u erin geïnteresseerd bent, voor het maken van een afspraak voor 15 november contact opnemen met het zendingsbureau in Veenendaal, tel. 0318-524916, email: zendding.cgk@tip.nl - fax 0318-554130.

Namens deputaten,

Ds. H. Last, secr.

Persbericht

Regio-avond "Samen alleen"

(voor jonge weduwen/weduwnaars).

Dordrecht, **vrijdag 6 november,**

20.00 uur. Dhr. H. van Groningen:

'Omgaan met verdriet, vanuit de Bijbel belicht'. Kerkgebouw Ger. Gem. "Julianakerk", Mauritsweg 286. Voor meer informatie kunt u bellen naar:

Tel. 0113-342744

Tel. 0343-561901

Regio-avond "Samen alleen"

(voor jonge weduwen/weduwnaars).

Zwolle, **vrijdag 13 november,**

20.00 uur. Dhr. W. Visser: 'Omgaan met verdriet, vanuit de Bijbel belicht'.

Eliëzerschool, Hasselterdijk 63. Voor meer informatie kunt u bellen naar:

Tel. 0522-462578

Tel. 0343-561901

Congres

"Hoe moet ik het zeggen"

Refojongeren in een onchristelijke omgeving

De SGP-jongeren organiseren op D.V. zaterdag 28 november a.s. een congres over de voorbereiding van reformatische jongeren op hun plaats in de maatschappij. Sprekers zijn Ds. J.H. van Dijk, Ds. P. van der Kraan, H.A. Lambooy en Prof. Dr. A. van Nieuw Amerongen. Workshops: 'studerende jongeren' en 'werkende jongeren'. Tevens is er een jongerenpanel. Het congres wordt gehouden in de aula van 'De Driestar' (voormalige pabo) aan de Bleulandweg te Gouda. De aanvang is 10.00 uur. De eigen bijdrage is f 10,- (inclusief maaltijd), te voldoen bij binnenkomst. Met name bestuursleden van kerkelijke jeugdverenigin-

gen, (jeugd)ouderlingen, docenten, studenten en werkende jongeren zijn van harte welkom! Voor nadere informatie en aanmelden: SGP-jongeren (Martien van der Zwan), tel. 070-3456226.

Boekbesprekingen

We ontvingen het **Jaarboek LCJ 1998**. Sinds enige jaren is het de gewoonte zo'n jaarboek uit te geven met informatie over de LCJ (Landelijke Commissie Jeugdcontacten Christelijke Gereformeerde Kerken). Ds. P.D.J. Buijs schrijft over "Een levende christen... Ben jij dat?" Ds. P. den Butter schrijft over "Wanneer weet ik het zeker?". Ds. R. van Beek schrijft over "Gods Geest werkt ook onder onze jongeren." Verder een gesprek met een JV-lid uit Ede. Verder een artikelje over evangelist/zakeman W.A. den Hertog uit Dirksland getiteld "Van geven word je rijker" en van Ds. M. Vlietstra met als titel "Een levende christen... bijbels denken en bijbels leven!" Verder het jaarverslag LCJ 1997/98 en een overzicht van de verschenen schetsen. Dan de programma's van de jeugdcontacten voor het seizoen 1998/99 en een lijst van aangesloten jeugdverenigingen en tenslotte een organisatiemodel van de LCJ.

Dagboeken

Voor de 116e maal is de kalender 'Honigdruppels' verschenen in twee uitvoeringen, als blok op kartonnen schild voor f 18,50 en als boek voor f 17,95 (voor uitdeling gelden lagere prijzen) en voor de 32e maal is het bijbels dagboek 'Voor Hart en Huis' verschenen waaraan meewerken Ds. D.J. Budding (Ned. Herv. predikant te Waarder), Ds. A. van Heteren (Chr. Geref. predikant te Barendrecht), Ds. G.S.A. de Knegt (Ned. Herv. predikant te Barneveld) en Ds. W. Silfhout (predikant van de Geref. Gemeente te Hendrik Ido Ambacht) voor f 12,95 (voor uitdeling gelden lagere prijzen; ook dit jaar in Grote-Letteruitgave f 19,95). Beide dagboeken zijn uitgegeven bij J.J. Groen en Zoon - Leeuwarden. -

Robert Murray McCheyne, **Nu reis ik getroost**, Bijbels dagboek f, f 29,50, Uitgeverij den Hertog - Houten. McCheyne leefde van 1813-1843. Op 29-jarige leeftijd mocht hij de rust

ingaan die er overblijft voor Gods volk. Het nu verschenen dagboek bevat korte stukjes uit zijn geschriften en zal zijn weg wel vinden.

Kijk op kerken. Een overzicht van alle Christelijke Gereformeerde kerkgebouwen aan het eind van de twintigste eeuw, 223 blz., f 30,- (exclusief verzendkosten), Drukkerij Gebr. Verloop - Alblasserdam. Het keurig verzorgde boek is uitgegeven door het Landelijk Contact Jeugdverenigingen Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ). Van elk kerkgebouw van de Chr. Geref. Kerken is een (zwart-wit) foto opgenomen. Soms ook een foto van het voormalig kerkgebouw indien een nieuw pand in de loop van de tijd werd betrokken. Misschien waren niet alle foto's beschikbaar, maar we misten bijv. het voormalige kerkgebouw van Ouderkerk a.d. Amstel en

Werkendam. Van elke gemeente wordt het adres vermeld, het bouwjaar van het kerkgebouw, de datum van instituering, het ledenaantal en de predikanten die de gemeente gediend hebben. Het fotoboek is uitgegeven ter gelegenheid van de landelijke actie van het LCJ ten bate van de Bond tegen het Vloeken. Deze Bond doet goed werk door te waarschuwen tegen het misbruik van Gods Naam en te ijveren voor het goede gebruik van de Naam des Heeren. Het thema van deze actie is "Samen staan voor Zijn Naam." Het boek kan besteld worden bij fam. Visser, Dwarsstraat 14, 3361 EC Sliedrecht,

tel. 0184-422953. Op zichzelf genomen is het boek het zeker al waard aangeschaft te worden. Gezien het doel van de actie dubbel aanbevolen.

**Drukkerij & Uitgeverij
"CEEDEE" te Ridderkerk**
tel / fax 0180 - 42 77 58

Zojuist bij ons verschenen.

Ds.L.G.C. Ledeboer

Een ABC door een Abéling
Overdenking over Tim.3: 1-5
Met toepassing op de tijdsomstandigheden. p.b. f 12,95

A.P.A. du Cloux

Anna de Profetes. Kerstpred. over Luk. 2: 36-38 f 3,95
Jezus geboorte. Kerstpred. over Luk. 2: 1-7 f 3,95

Ds. C.Pieneman

Verkondiging van grote blijdschap.
Kerstpred. over Luk. 2: 10-11 f 2,95

Niet bij brood alleen.

Eenvoudige gedichten, ook voor de kerst p.b. f 9,95

Oude Antje f 4,95

Zijn Naam belijden f 3,95

Uit nood gered.
Kerstverhaal f 2,95

Maaïke f 2,95

Henkie van buurvrouw. f 3,95

Weest in geen ding bezorgd.
Gedichten f 4,95

Plaats uw

familieberichten

in Bewaar het Pand

AANBIEDING

14 brochures voor f 25,-

Stichting Lectori Salutem, postbus 229, 2990 AE Barendrecht
U kunt ook telefonisch bestellen: tel. 0180-622960

Bij een bestelling vanaf f 25,- worden er geen portokosten in rekening gebracht!

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.
Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

Voor uw persoonlijke of schriftelijke deelneming ons betoond na het plotseling overlijden van mijn geliefde man, onze zorgzame vader en opa

Jan Boer

betuigen wij onze welgemeende dank.

Het heeft ons goed gedaan dat zo velen met ons mee hebben geleefd in deze voor ons zo moeilijke en verdrietige dagen.

W. Boer - van de Graaf
Kinderen en kleinkinderen

2988 XH Ridderkerk,
oktober 1998
J.C. de Backstraat 1

BKG

Hebt u kraam- of gezinszorg nodig.
bel ons dan:

0318 - 52 77 99

Voor hulpverlening dag en nacht
bereikbaar

Voor inlichtingen niet bellen tussen 16.00 en 19.00 uur. Laat u wel tijdig inschrijven!

- Wij verzorgen begravenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begravenis fonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begravenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74
3888 MG Uddel
Tel. 0577 - 401689